

освітнього середовища шляхом використання інформаційно-комунікаційних технологій та інноваційних методів навчання.

Список використаних джерел:

1. Вікіпедія. URL: <http://surl.li/cdjn>.
2. Чайковська Г. Б. Освіта для сталого розвитку в сучасній початковій школі: умови впровадження // Педагогічний альманах: збірник наукових праць. Херсон : Херсонська академія неперервної освіти, 2021. Вип. 47. С. 50-57.
3. Чайковська Г. Б. Професійна підготовка майбутніх учителів початкової школи на засадах сталого розвитку. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2020. Вип. 1 (46). С. 138–142.

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ У СФЕРІ ВІТЧИЗНЯНИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ПРАВОВІДНОСИН

Гулак О.В., д-р юрид. наук, доцент,
Чухно В.О., здобувач вищої освіти
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Корупція – розповсюджене явище, яке відоме людству ще з часів формування перших державних утворень. Саме встановлення певного роду переваг однієї групи населення над іншою і стало передумовою виникнення такого поняття, адже в умовах суспільної нерівності якнайкраще проглядається можливість «сильніших», за допомогою залучення матеріальних факторів відстоювати власні потреби та інтереси. Сьогодні ж вітчизняні реалії не зазнали значних трансформацій. Основна різниця полягає в тому, що суть сучасних правових поглядів на державу і право вилучає будь-яку дискримінацію, а корупція, у первозданному своєму вигляді, слугує інструментом її розповсюдження, а відтак – постає у якості соціально-негативного фактора.

Високий рівень корупції виступає загрозою для розвитку як суспільства у цілому, так і окремих сфер її діяльності, включаючи і земельну, унеможливаючи водночас ефективно вкладення коштів у новітні проекти, які б змогли вивести країну на більш високий рівень розвитку та забезпечити достаток і добробут населенню. Відтак, важливим вбачається забезпечення належних правових запобіжників, спрямованих, насамперед на запобігання, а потім вже і на протидію корупційних проявів різної правової кваліфікації. Такими, насамперед постають так звані антикорупційні обмеження, представлені в базовому антикорупційному Законі України «Про запобігання корупції» та норми вітчизняного законодавства, що: 1) визначають так званий «корупційний категоріальний апарат»; 2) регламентують відповідальність за дії/бездіяльність, які можуть бути трактовані у межах цього ж «корупційного категоріального апарату». Водночас, значними залишаються і нормативні прогалини, зокрема, невідповідність та колізійність так званої антикорупційної

термінології, що міститься в суміжних нормативно-правових актах, які мають вищу юридичну силу[1].

Окремим та найбільш помітним корупційним ризиком у досліджуваній нами сфері виступає відкриття ринку земель сільгосппризначення, що є рухомим механізмом для розвитку нових корупційних схем. Позаяк, земельні відносини слугують чи не найпопулярнішою сферою для практики «неправомірного збагачення». Зокрема, основним антикорупційним органом нашої держави (Національним агентством з питань запобігання корупції) було виокремлено «топ-30 корупційних схем у земельній сфері» та запропоновано алгоритми щодо їх мінімізації.

Власне відкриття ринку земель сільгосппризначення, саме по собі, вже підвищує відповідні корупційні ризики. Адже, земля є об'єктом підвищеного інтересу для всіх громадян, оскільки, відповідно до Конституції України, постає об'єктом права власності українського народу. Враховуючи порівняно нещодавнє прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» [2] та відповідних змін до Земельного Кодексу України [3], вищевикладена теза є особливо актуальною.

Наразі нормативне поле закріплює даний термін у статті 2 Закону України «Про запобігання корупції» [4], розуміючи під нею дві базові складові: 1) «отримання/пропозицію отримання неправомірної вимоги» та 2) «шляхом зловживання наданим державою/місцевою громадою службовим становищем». Так само, термін «неправомірна вигода» отримав своє нормативне закріплення, уособлюючи під собою будь-які зиски й вимогу, як матеріального, так й іншого характеру.

Важливим елементом створення позитивного іміджу для нашої держави є формування комплексу заходів щодо, насамперед, «запобігання корупції», яким постають власне сукупність санкціонованих державою правових засобів, спрямованих на встановлення превентивних мір щодо запобігання виникненню корупційних ризиків та впровадження санкцій за зловживання владою в сфері публічного управління. Відповідно, саме правові засоби є важливим індикатором мінімізації корупційних ризиків у будь-якій сфері суспільної життєдіяльності, а особливо – у земельній, позаяк вона постає для України головним природним ресурсом та багатством нашої нації[1].

Оскільки сфера земельних відносин протягом усього існування нашої держави перебуває в процесі реформування, а особливо це актуально під час відкриття ринку землі, прогресія виникнення корупційних ризиків стрімко зростає, а відтак – зумовлює потребу у виробленні ефективних шляхів їх подолання. Одним з запобіжних елементів виникнення корупційно-небезпечних ситуацій є усвідомлення відповідальності за протиправні діяння.

Список використаних джерел:

1. Olena V. Gulac, Liudmyla O. Golovko Lyudmyla V. Holoviy. *Legal Responsibility for Corruption and Related Offenses in The Field of Land Law Relations*. Людина. Право. Довкілля. Том 13. № 1. 2022. URL: <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pravo/index>.

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення: Закон України від 31.03.2020 р. № 552. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/552-20#Text>.

3. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 р. № 2768. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.

4. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>.

ТЕНДЕНЦІЇ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Гришина Л.О., канд. екон. наук, доцент

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

В реаліях сучасного світу цифрові технології все частіше стають частиною економічного, політичного та культурного життя більшості країн та виступають двигуном розвитку суспільства в цілому. Використання новітніх інформаційних технологій, цифрової економіки стає головною умовою вирішення численних проблем соціально-економічного розвитку як країни загалом, так і окремих її регіонів та територіальних громад.

Визначальною тенденцією цифровізації у регіонах у 2021 р. стало прийняття Регіональних програм інформатизації [1]. Зокрема, 26 листопада 2021 року Черкаська обласна рада схвалила Регіональну програму інформатизації на 2022-2024 роки «Цифрова Черкащина», головною метою якої визначено розвиток цифрових можливостей, як одного із факторів підвищення рівня життя населення та соціально-економічного зростання області. В цілому Програма містить 46 завдань. Загальний бюджет Програми на три роки становить 63,2 млн грн. Також у листопаді 2021 р. затверджено проєкт регіональної програми інформатизації «Цифрова Тернопільщина 2022–2024», основною метою якої є: сприяння соціально-економічному розвитку регіону шляхом упровадження сучасних та перспективних інформаційних технологій в усі сфери життєдіяльності регіону. Загальний бюджет Програми на три роки становить 29,9 млн грн, які мають бути витрачені на реалізацію 63 завдань [1].

Питання цифрової трансформації є актуальними і для територіальних громад Миколаївщини, в якій затверджено «Концепцію розвитку цифрових компетентностей жителів Миколаївської області» з метою «...більш зрозумілого, безпечного та доступного для кожного жителя використання державних електронних сервісів, сприяння в ефективному управлінні громадою, особистого розвитку жителів у цифровому суспільстві» [2].

З метою розвитку регіональної цифровізації та цифрової трансформації територіальних громад в Україні активізувалася співпраця Міністерства цифрової трансформації та асоціації органів місцевого самоврядування «Асоціація відкритих міст», які 1 грудня 2021 р. підписали відповідний Меморандум [3]. Таке партнерство сприятиме пошуку можливостей для громад та розвитку цифрових спільнот на місцях, оскільки без цифрових